

234. ROCZNICA UCHWALENIA KONSTYTUCJI 3 MAJA

3 Maja Polska i Polacy na całym świecie obchodzą święto narodowe upamiętniające przyjęcie w 1791 r. pierwszej w Europie i drugiej na świecie spisanej konstytucji.

W 11 artykułach opisano ustrój prawny Rzeczypospolitej, zasady funkcjonowania społeczeństwa i państwa oparte na koncepcji demokratyzacji stosunków społecznych. Uregulowano organizację władz państwowych oraz prawa i obowiązki obywateli. Wprowadzono ustrój monarchii konstytucyjnej z silną władzą przedstawicielską. Zastosowano trójpodział władzy na prawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. W pierwszej polskiej ustawie zasadniczej przyjęto również nowatorskie rozwiązania w zakresie parlamentaryzmu. Władzę ustawodawczą sprawował sejm, złożony z dwóch oddzielnych izb. Posłów uznano za reprezentantów całego narodu, bez związania instrukcjami sejmikowymi. Zniesiono również zasadę liberum veto.

Konstytucja 3 Maja była kompromisem królewsko-szlacheckim pomiędzy programem monarchiczno-konstytucyjnym Stanisława Augusta, a republikańskim Ignacego Potockiego, Stanisława Małachowskiego i Hugona Kołłątaja. Stanowiła wyraz głębokiego patriotyzmu jej twórców, była dziełem tworzącym późniejszą tożsamość suwerennego narodu dążącego do zachowania niezależności państwowej.

źródło: sejm.gov.pl